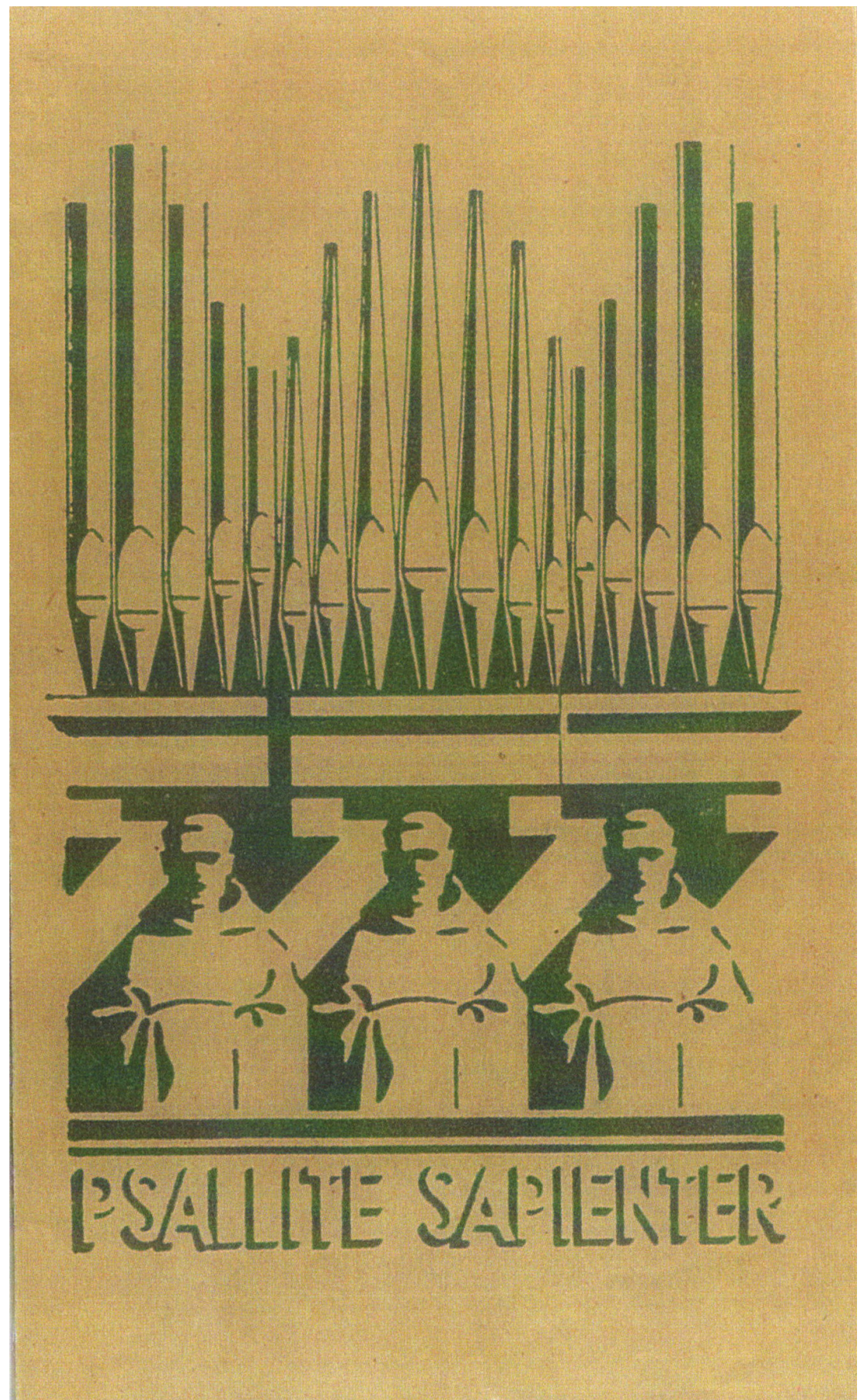

IN
KOOR-
BANKEN

HET PSALM- GEBED

Met psalmen kun je
op drie manieren
omgaan.

Je kunt ze lezen,
bemediteren
en zingen.

Ieder van de drie
verschillende manieren
is gebed.

PSALLITE SAPIENTER

Waar het lezen en bemediteren
van psalmen geestelijk werk is,
is het zingen van psalmen
lichamelijk werk.

Probeer van geestelijk werk
geen lichamelijk werk te maken
en van lichamelijk werk
geen geestelijk werk.

Anders word je overspannen of
overwerkt, maar dat hoeft ook niet,
want de geest bidt naar de geest
en het lichaam naar het lichaam.

Beiden zijn het complete gebed
en tegelijk het 'Opus divinum'.
En van beiden word je moe
als je het te veel doet...

Van een monnik en moniale
mag je verwachten dat zij
voor het aanschijn van God
de homo sapiens zijn.

LITURGISCHE GEZANGEN VAN DE Ve ZONDAG NA PINKSTEREN

Gregoriaanse gezangen uitgevoerd door de Schola
cantorum van de Achelse Kluis onder leiding van
Pater Michaël O.C.S.O.:
schola met zangers uit het Trappistenkoor
van de St. Benedictus Abdij
Kerkkoor Achel centrum (B.)
Kerkkoor Leende (NL.)
Kerkkoor Lommel (B.)

ONTWERP HOES: A. VANDERBURGHT

Het sacrale karakter van deze gregori-
aanse muziek vormde de aanleiding het
ontwerp uit te voeren als een
carton voor een
gebrandschilderd glas in lood venster.

Muziekrol en orgelpijpen
onderstrepn de kerkelijke sfeer; de zon
duidt op het introitus-vers:
„Dominus illuminatio . . .”

Rechtsboven een gotisch motief; Stem-
vork en Gemeentewapen van Achel
voltooien de voorstelling.

live-opname in de Basiliek van Tongeren (B.)
in het kader van het festival van Vlaanderen 1972.

ZIJDE A

Intr. : *Exaudi Domine vocem meam
qua clamavi ad te:
adjutor meus esto,
ne derelinquas me,
neque despicias me,
Deus salutaris meus.*

*Ps. Dominus illuminatio mea,
et salus mea quem timebo?
Gloria Patri.*

Kyrie : *II mis*

Gloria : *III mis*

Grad. : *Protector noster aspice Deus,
et respice super servos tuos.
Domine Deus virtutum,
exaudi preces servorum tuorum.*

All. : *Alleluia. Domine,
in virtute tua laetabitur rex:
et super salutare tuum
exsultabit vehementer.*

ZIJDE B

Credo I

Off. : *Benedicam Dominum,
qui mihi tribuit intellectum:
providebam Deum
in conspectu meo semper:
quoniam a dextris est mihi,
ne commovear.*

Sanctus: *XII mis*

Agnus Dei: *XII mis*

Comm.: *Unam petii a Domino,
hanc requiram:
ut inhabitem in domo Domini
omnibus diebus vitae meae.*

Hymne: *Homo quidam
fecit coenam magnam,
et misit servum suum:
hora coenae dicere invitatis,
ut venirent:*

Quia parata sunt omnia.

*Venite, comedite panem meum,
et bibite vinum quod
miscui vobis. Quia. . .*

*Gloria Patri, et Filio,
et Spiritui sancto. Quia. . .*

DIRIGENT

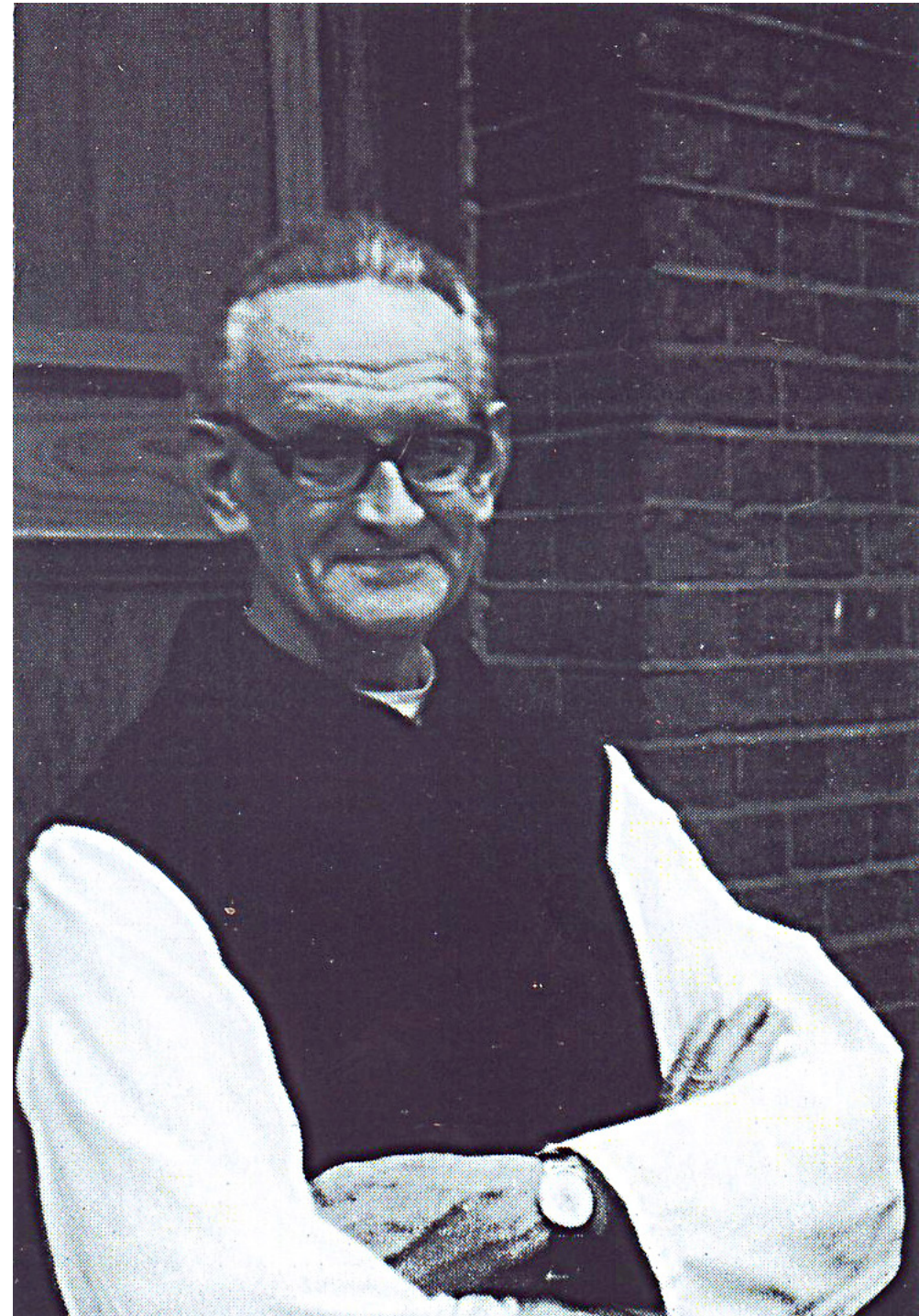
Een dirigent is een solist, luid of in stilte als hij voor zichzelf repeteert.

Ook een monnik die koorleider cantor is, oefent voor zichzelf en viert de zang vooraf.

Wanneer hij beseft dat hij op deze wijze God dient door anderen te dienen, is hij voortdurend in gebed.

En altijd zal hij zich blijven bekwamen, om anderen steeds dieper de ervaring in te leiden.

Zo is een zingende monnik een biddende monnik en een koorleider een voorganger en -zanger Gods.

Wij gedenken in ons gebed
onze dierbare medebroeder

Pater Michael

Johannes Gerardus Joseph Stumpel

Priester-monnik van de Achelse Kluis

Geboren te Hoorn op 11 oktober 1907

Ingetreden in de abdij 1 juli 1931

Solemneel geprofest 19 oktober 1937

Priester gewijd 10 september 1939

Cantor en organist, oprichter van de
Schola Cantorum van Achel

Overleden te Bladel in het
R.K. Kempisch Verpleegtehuis
15 oktober 1988.

Looft de Heer met psalmen en met orgelspel (naar psalm 150).

Met deze woorden van psalm 150 kan het eigene van het lange monnikenleven van pater Michael treffend aangeduid worden. Ongeveer een halve eeuw heeft hij, als organist en koorleider, de leiding gehad van het koorgebed in onze abdij.

In deze vijftig jaar heeft pater Michael zijn muzikale talenten ingezet voor een zeer verzorgd koorgebed. Meer dan wie ook heeft hij deze uitzonderlijk benut om dit psalmwoord waar te maken: 'De lof Gods geef ik stem, altijd weer'. (Ps. 34.2)

Bij het omwerken van het traditionele latijnse officie naar een degelijk Nederlands koorgebed heeft pater Michael, de laatste kwarteeuw, een bijzonder waardevolle bijdrage geleverd als componist. Zijn diep doorleefde kennis van het gregoriaans heeft hij verrijkend

laten doorwerken in zijn eigentijdse Nederlandse koorcomposities

Ons Abdijboek telt meer dan 500 gezangen van zijn hand. Op dit terrein heeft hij baanbrekend werk verricht voor heel ons Nederlandse taalgebied. De kunstenaar heeft hier de kans van zijn leven gekregen en is niet onder de maat gebleven. Hij laat ons een kostbare erfenis na.

'De lof Gods geef ik stem, altijd weer', een stem die niet meer verstomt in ons dagelijks koorgebed.

De uitstraling van de Kluis naar buiten op Gregoriaans gebied heeft pater Michael bevestigd en uitgewerkt in zijn 'Schola Cantorum', een kerkkoor van mensen uit de omgeving van de abdij.

Onder ons in de abdij, leefde pater Michael als toegewijd monnik en goede medebroeder, met een fijne zin voor kunst en humor. Door zijn gevoelige kunstenaarsnatuur heeft hij in het dagelijkse leven zeker moeilijke momenten doorgemaakt.

De laatste jaren legde zijn gezondheid hem aanzienlijke beperkingen op, die hij als verdieping van geestelijk leven en toenadering Gods verwerkte. In de laatste maanden van zijn leven werd een passieve deelname aan het zingen van Gods lof, ver van zijn geliefde abdij. Met pijn heeft hij dit doorleefd en aanvaard.

Daarom hopen en bidden wij dat pater Michael, voor altijd opgenomen in het hemels koor, mee mag jubelen: 'De lof Gods geef ik stem, altijd weer'.

Hij ruste in de vrede van zijn Verrezen Heer Jezus.

*Achel.
St. Benedictus-
Abdij.
Herfst.*

ZANG

Zang is een uiting van levenslust en levensvreugde en brengt leven voort.

Zang opent het leven naar het licht, zelfs gezongen in duisternis.

Zang in de liturgie is het licht van het Woord in den beginne.

KOORGEBED

Een kerkkoor
treedt niet op
maar treedt
zingend de
liturgie binnen.

Daarom is er
geen applaus.
De eredienst
is gericht op
God alleen.

Het is het
zingend bidden
met het hart
met de geest
met de zinnen.

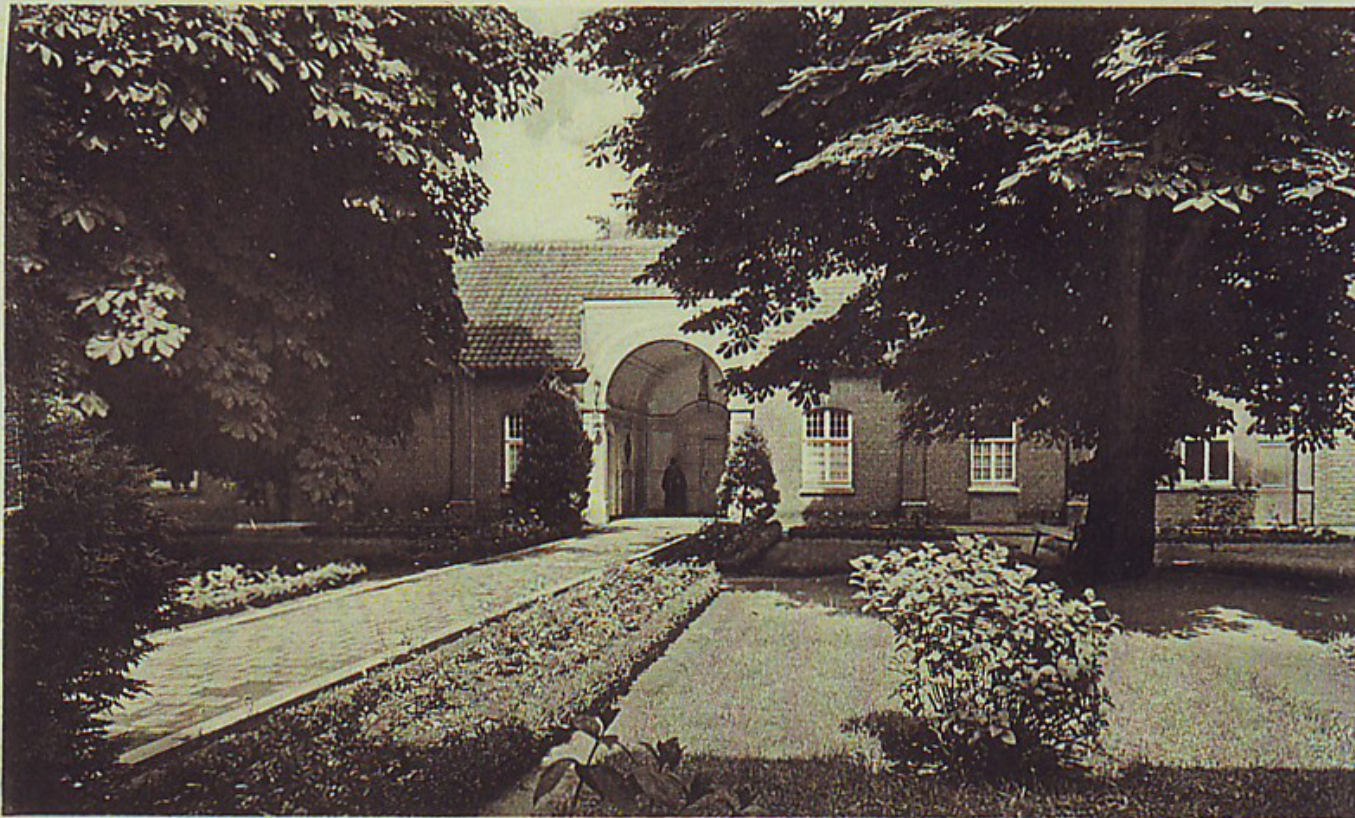
Hier zingt
de hele mens
en dat is
de vreugde
met elkaar.

Koorzangers
jong en oud
beleven zelf
de lof
aan God.

En daarin
nemen zij
als voorzangers
de kerkangers
mee.

Voorgangers
zijn zij boven
op het koor
of onder op het
priesterkoor.

En menig
kerkzanger is
een levenszanger
in de eredienst
van het leven.

Achel, St. Benedictus-Abdij, Gastenhuis.

COMPOSITIE

Het geheim van harmonieuze
samenzang in een koor
is de onderlinge liefde.

Daaruit vloeit voort
de samenvloeiing van stem
en gelijktijdigheid van inzet.

Daarin klinkt de liefde
met elkaar, de liefde voor
inhoud en melodie.

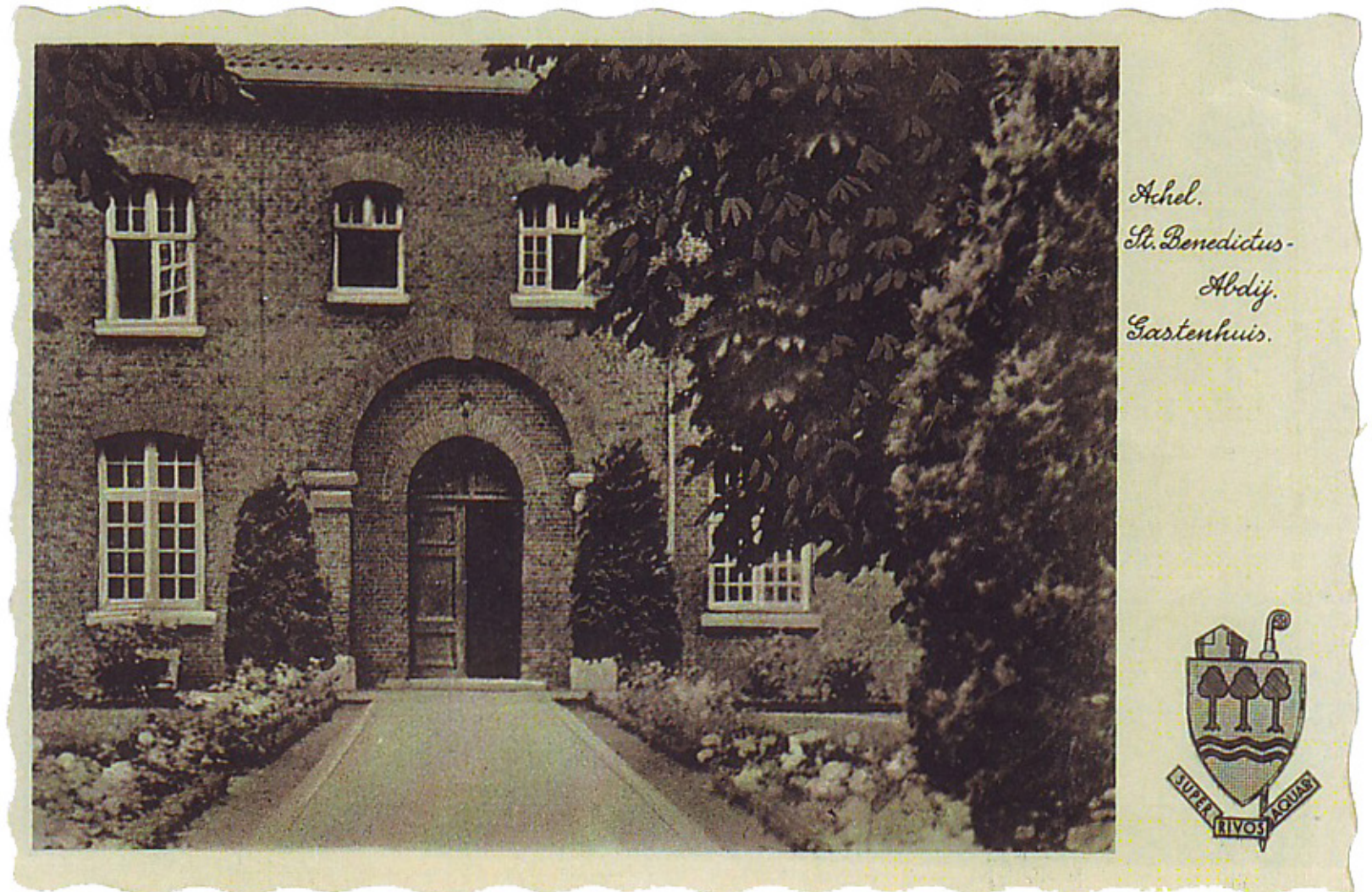
Samenzang is een en al
rekening houden met en
respect voor elkaar.

Omgekeerd kun je
aan de zang horen
hoe het innerlijk gevoel is,

ook de onderlinge verhouding
de houding tegenover de
dirigent en de acceptatie.

Er is nog meer te horen:
in een kerkkoor: het inwendig
gebed en de geloofservaring.

En of men zingt voor
zichzelf als individu
of als lid van het koor.

SAMENZANG

Een kluizenaar
ergens alleen wonend
mist het wel
met anderen mee
te kunnen zingen

door anderen toe
gezongen te worden:
dat samen optrekken
in die eeuwige processie
van zingende trekkers.

Kartuizer-kluizenaars
mogen zich gezegend voelen
monniken te zijn
in gemeenschap
en toch kluizenaars.

Samenzang geeft samenhang,
kracht en vreugde
om te doen wat anders
niet gebeurt: de zang
van het heilig Officie.

Het veelstemmig en soms
meerstemmig zingen van
een gemeenschap zingt
God lof toe namens
heel de mensheid.

SAMENHANG

De vraag is wel:
wat zing je samen.
Latijn, Nederlands,
wereldvreemde taal,
ongelovige taal?

Wat is de inhoud van
wat gezongen wordt?
Alleen het ware woord
blijft klinken en is
voor herhaling vatbaar.

De psalmen blijken
door de eeuwen heen
de volheid te zijn
van de levenstaal,
het Woord van God.

In het psalterium
zingt God zich uit
naar de mensen en
zingen de mensen
zich uit naar God.

Monniken beluisteren
het timbre van de stem
van God het diepst
in de mystieke taal
van het Gregoriaans.

KOSTELIJK LEVEN

Ik leef van muziek en zang.
Dat is de spijs voor mijn ziel,
waardoor ik kan leven en werken
en me gezond kan voelen.

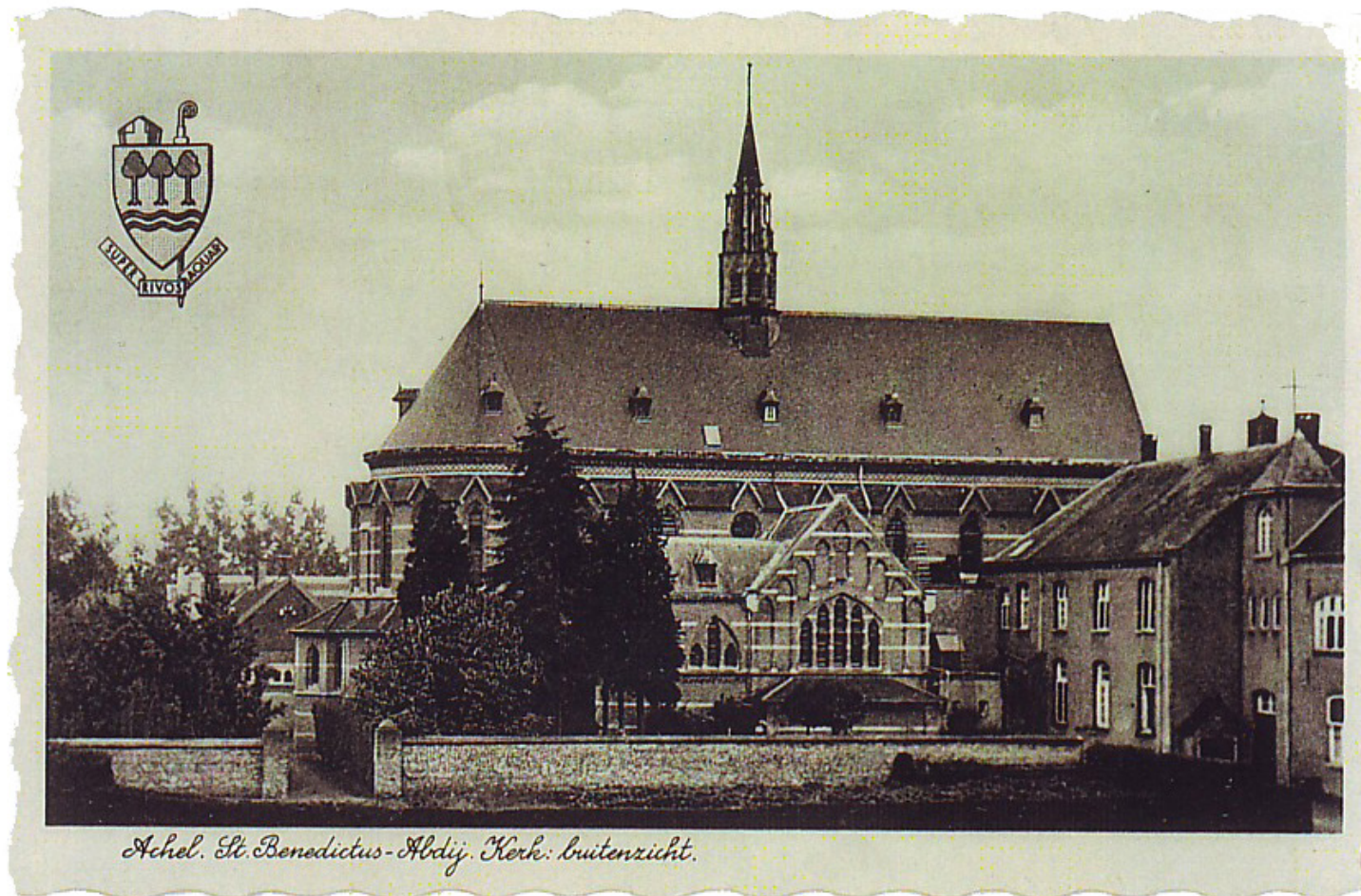
Samen zingen is het teamwerk
van geestverwante zielen
die zo elkaar liefde betonen
en de liefde met elkaar beleven.

En dan, teruggekeerd in eigen
eenzaamheid en stilte, blijven
de melodieën in mij neuriën
als een echo die duurt.

Ik wil dit huis nooit verlaten.
Ik wil dat God hier kan
blijven wonen want al mijn tijd
heeft God hier met mij gewoond.

Het dagelijkse wonder is,
dat ik vanuit ervaren eenzaamheid
weer verlang naar gezamenlijkheid:
dat gemeenschap gemeenschap is.

En even verwonderlijk is het,
dat ik vanuit gezamenlijkheid
weer verlang naar eenzaamheid
om bij God alleen thuis te zijn.

PERPETUUM MOBILE

Heel de schepping leeft en lust,
alwat adem heeft vrijt en blijft-
zo is het leven van de eeuwig
levende, eeuwig lievende God.

De roep van God klinkt luid
in onze zinnen en passies
die ons opstuwen naar het bewust
zijn van zijn alvervullend wezen.

God roept en zingt het uit:
wil mij levend houden en genieten
want als je mij niet blijft scheppen
sterft de schepping mijn dood.

Achel, St. Benedictus-Abdij. „Super rivos aquarum“ bij de waterbeken.

STROMING

Beschouwing is het
stromen van de ziel.
Wordt dit gestroomlijnd,
dan verdwijnen de overlopen.

Zo was voorheen de Tongelreep.
Toen werd hij gekanaliseerd.
Het landschap werd eentonig
en de wielen droogden op.

Maar eens slingert hij zich
weer speels door de beemden.
Zo zal het religieuze leven
ooit weer gaan meanderen.

Achel. St. Benedictus-Abdij. „Super rivos aquarum“ bij de waterbeken.

REBIRTHING

Ik vloeï door de stroom
van mijn leven
terug naar mijn bron.

Ik hoor de wind
aanwakkeren vanuit
mijn jeugd.

Ik zie de natuur
aan de kim overgaan
in een tempel.

Ik ga bekende wegen
in mijn verbeelding
liep ik ze al.

Ik wacht het licht
van de morgen
in mijn kluis.

MUZIEK EN ZANG

Als ik zang hoor
luister ik naar God
hoor ik God zingen.

Als ik muziek hoor
luister ik naar God
hoor ik God spelen

niet overdrachtelijk
of indirect maar
werkelijk en rechtstreeks

want God zingt en musiceert
van eeuwigheid
naar eeuwigheid.

Ik sluit mijn ogen
en open mijn hart dat
volstroomt met goddelijk leven.

Dan ga ik zelf zingen
zing ik mij naar God toe
zing ik mijn liefde uit.

+++

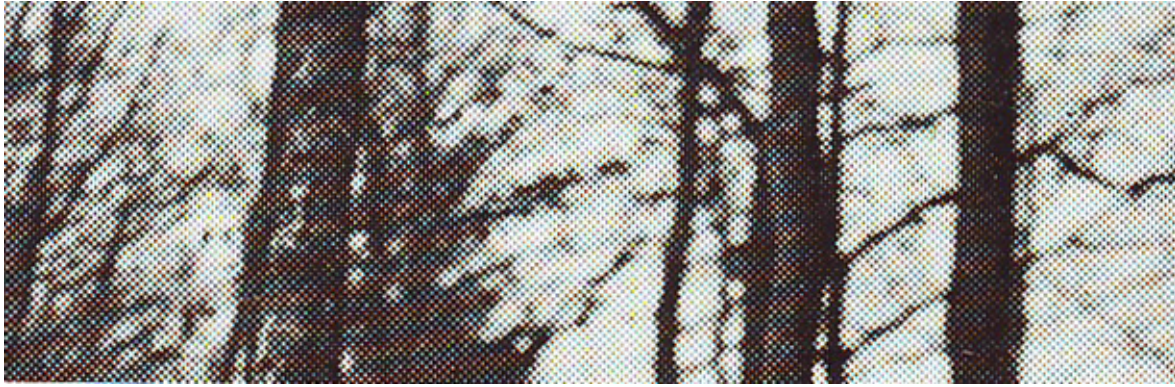

Maar lieve
monnik
lief meisje
moniale

wil niet zelf
harp gaan spelen
of leren blazen
op een hobo

want dan stroomt
je tijd weg in
repetitie en
prestatie

+++

Dé grote ascese
voor monniken en monialen
die de wereld van de muziek
ingaan, zal zijn

de beheersing van de
begeerte want de wereld
van muziek en zang is
zo groot als de wereld.

Al is dit een weg tot
liefdebeleving met God,
ook al is dit zelf
liefdebeleving met God,

je kunt erin verdrinken
en wegdrijven van God.
En dan hoor je God niet meer
musiceren en intoneren.

Achel, St. Benedictus - Abdij. Winter.

CANTICUM NOVUM

Het is een grondgegeven
dat kerkelijke zang
een hoge mate van
objectiviteit heeft.
Waar de gemeenschap
zingt is er nauwelijks
ruimte voor de subjectieve
emotie. Dit geldt vooral
voor religieuze koorzang.

In het bijzonder is dit
van kracht bij het psalm
zingen op de diverse toni
van het recitatief, waardoor
er zelfs geen verschil is
tussen blijde en droeve teksten.
De samenzang van het officie is
alleen mogelijk op deze wijze.
Dit kan leiden tot eentonigheid.

Pas in de eeuwigheid
zullen hemelse koren
iedere individuele emotie,
alle betekenissen van
woorden en zinnen kunnen
zingen, uiten, gebaren met
heel hun lichaam en ziel.
Zal daar alleen de vrijheid
van de eigen musicaliteit zijn?

Toch zou dit op aarde al
wat meer mogelijk zijn.
Ook nu al zouden tempi,
stemmingen en sfeerverschillen
kunnen worden uitgetoetst
en uitgevoerd en toegelaten.
Zou er nu al het nieuwe lied
van de nieuwe hemel en de
nieuwe aarde kunnen klinken?

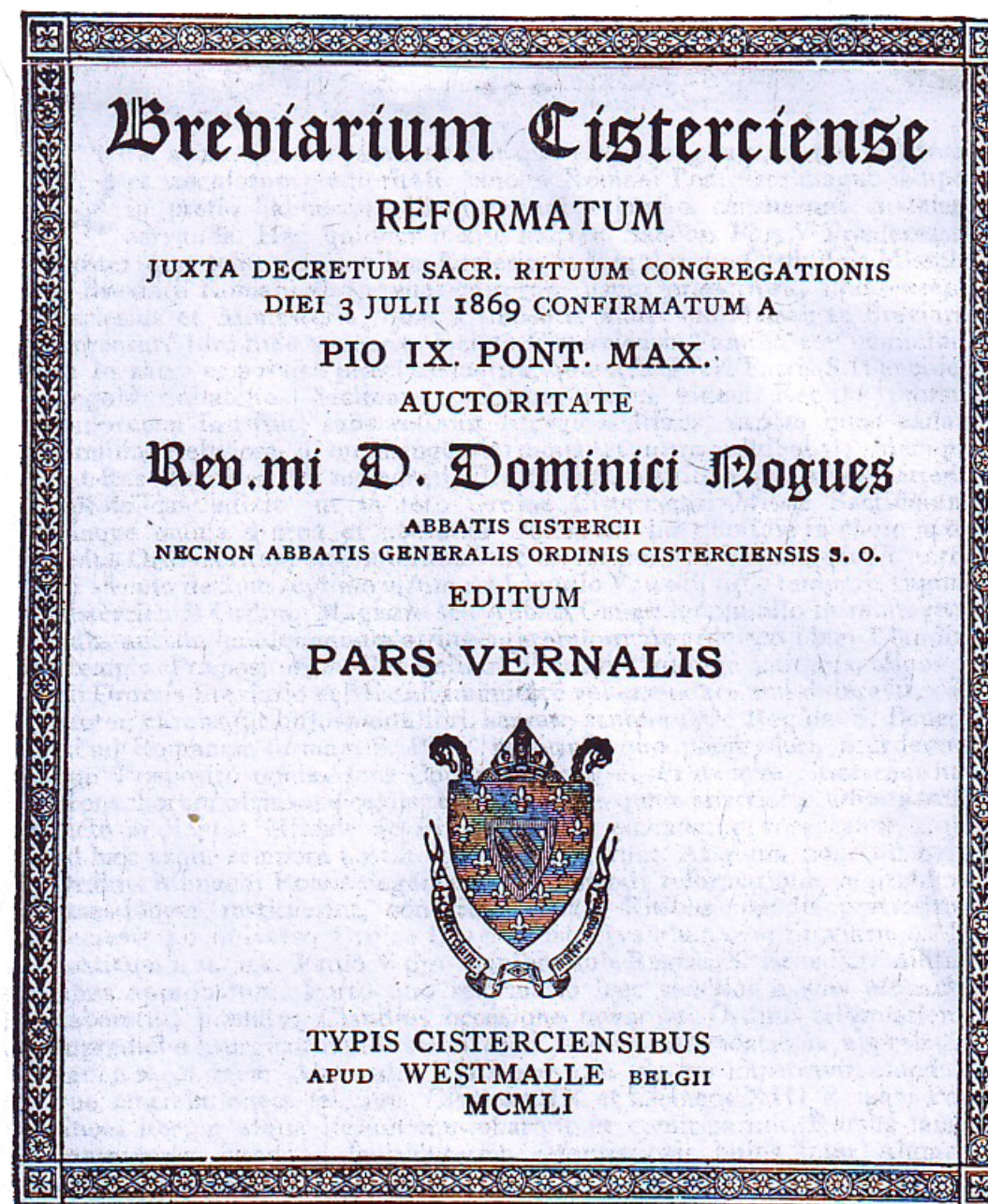
EENSTEMMIG

Monniken zingen niet meerstemmig met hoevelen zij ook zijn want het gregoriaans is naar eigen zangwijze altijd eenstemmig.

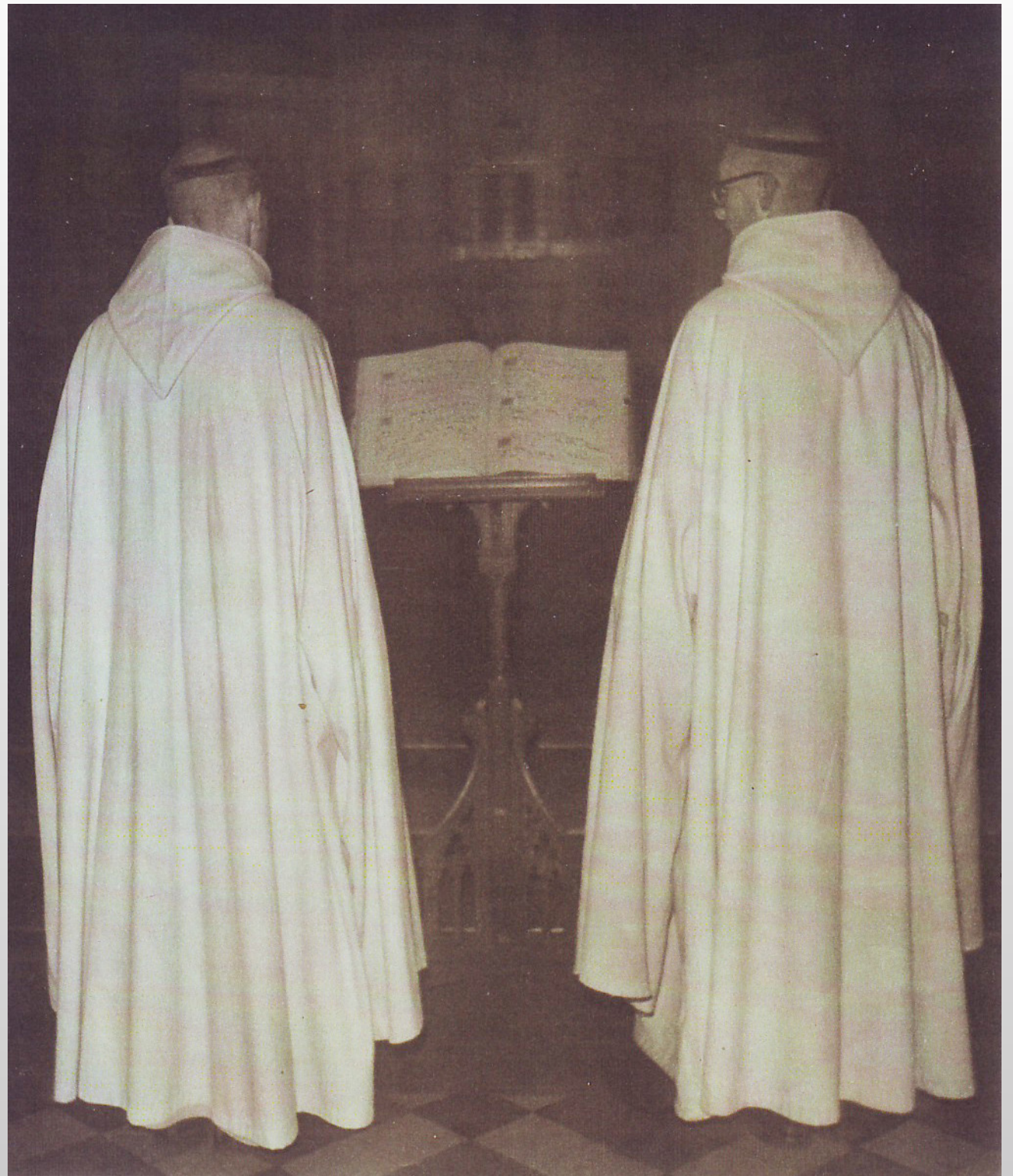
Dit schenkt niet alleen een grote mate van eenheid en eenvoud, maar biedt ook de gelegenheid eenheid met jezelf te beleven.

De eenheid met elkaar is er zelfs wanneer het officie gezongen wordt in twee koorhelften: ook deze twee-eenheid schept grote eenheid.

In het bijzonder is het psalmodiëren en zelfs reciteren eenheidscheppend. Zo kan een monnik-kluizenaar alleen in zijn kluis een zingende monnik zijn.

IN HEMEL- SFEREN

CANTORES

Elkaars ademhaling
kennen zij.
Elkaars inwendig gebed
kennen zij.

Elkaars bedoeling
kennen zij.
Elkaars kunnen
kennen zij.

Als zij
gelijkgestemd zijn
zingen zij
gelijk.

Zij ademen
gelijktijdig
liefde
in en uit.

Als zij elkaar
liefhebben
is God
in hun midden.

CONSERVATORIUM

Ik hoop dat er in de hemel
veel muziek en zang is.
Dat het niet alleen stil is
en niet eeuwige rust.

Daar kunnen we wel op
vertrouwen want 'hemel'
is de hele alles-samenvattende
goddelijke werkelijkheid

waarin de aarde, de hele
schepping is opgenomen.
Het boek Openbaring getuigt
van dit eeuwig festival.

HEMELFEEST

Wie van muziek en zang houdt, kan zich geen hemel voorstellen zonder deze diepst menselijke taal, want zang is zieleuiting en muziek spel van de geest.

In de nieuwe wereld zal dit de communicatie zijn van hemelingen met elkaar en met God - als ultieme liefde en alles overtreffende aardse en bovenaardse schoonheid.

Zingen en musiceren, zang en muziek beleven en ondergaan zal de eeuwigheidsdagen vullen. Zo wordt God, die zelf zang en muziek is, eeuwig gelooft en gelieft

Achel. St. Benedictus - Aldij. Dreef.

MUSE

De muziek
van de schepping
is de muziek
voor de mens

alle muziek, vogelzang
en sjierpen van krekels,
het zingen van de wind,
het ruisen van het riet.

Orkesten en cantates,
het neuriën onderweg.
de hoogliederen van
lust en verrukking.

Monniken en monialen
kunnen in hun beschouwing
omhuld worden door de
klankschaal van de liefde

die in heel de schepping
resoneert en neerdaalt
op de bodem van de ziel
om stem van God te worden.

Zij kunnen het zingen van
God niet weglaten maar
dagelijks willen ontvangen
als het licht van de zon.

Achel. St. Benedictus-Aldij. Hooitijd.

VOGELTAAL

Vogels vertellen dag
na dag hun verhaal.
En zo vertolken zij
hun passie en emotie.

Hoor de kauwtjes
wanneer zij uit hun
slaapbos weer neerstrijken
in stad en land.

En hoe innig klinkt
het roepje van het goudhaantje
als hij hoog in een spar
om een goudhennetje roept.

Zo tiereliert het winterkoninkje
terwijl hij de huisjes bouwt
er lustig op los om zijn
winterkoninginnetjes te lokken.

Vogels zijn net mensen, zelfs
hoger begaafd want zij kunnen
vliegen tot boven de wolken
waar de hemel begint ...

Vogels hebben hun lokroep
en willen daarmee heel
lief en verliefd overkomen.
Maar ook hun alarmroep.

Dat zij elkaar waarschuwen
voor gevaar is een heel
mededierlijk gedrag en getuigt
van liefde voor het eigen soort.

Het timbre van hun lied wisselt
met het weer. Het is anders
bij regen dan bij zonneschijn
en gaat mee met de seizoenen.

En wat bepraten zij allemaal
met hun tussentaal van kleine
hele en halve glijtoontjes
zittend op hun notenbalkjes.

Zij praten ook tegen mensen.
Wellicht uiten zij hun innerlijk
weten van leven als het geloof
in de Levende van mens en dier.

MUZIKALITEIT *'Ik denk dat onze duiven ook van muziek houden'*

Hoe zouden vogels, vlinders,
dieren, koeien. paarden niet
van muziek houden, genieten
van klank en kleur, van alles?

Zelf zingen en musiceren zij
voluit, nachtegaal en lijster
om de vrouwtjes te bekoren,
om te paaïen en te paren.

Het edelhert loopt te burlen,
de hengst schatert in volle glorie.
En hoe klinken bruiloftsliederen
bij het bestuiven van de bloemen.

De helft van de wereldzang zijn zij.
Zij zingen zonder partituren
en genieten van de bovenaardse
symfonieën van de kosmos.

Hoe zullen zij genieten van de
mensenmuziek en de schoonheid
van de stem van de mens die
hun eeuwig verlangen vertolkt.

Heel de schepping geniet
van de heerlijkheid van God
want het leven van alwat leeft
bruist van liefde en lust.

De leeuwerik stijgt ten hemel.
Hij hoeft er niet over na te
denken of God wel bestaat.
Hij voelt tot in zijn stuitje:

ik ben een vogel van God
en mag tot in de hemel stijgen-
ik mag neerstrijken op de hand
van de eeuwige die mij bemint.

RESPECT

Ik geloof
en dat is het
enige zekere
wat ik weet:

dat God heel
persoonlijk is
en diep innerlijk
voelbaar
zichtbaar
aanraakbaar
in alles en
iedereen die
ik aanraak
en streel.

Ik heb eerbied
voor alwat bestaat,
recht op leven heeft
mensgelijkend is:

Ik praat met vogels
aai- dieren
sla mijn armen
om bomen
en zij voelen
zich goddelijk
bemind
gezien
geweten en dan
gaat alles zingen.

Zo ga ik om
met God zelf,
zo gaat God
met mij om
en is Hij, is Zij
in wat anderen
voor mij doen,
in alles
wat ik voor
anderen ben.

Zo is het God
die in het zalig
zinnespelen van de
ziel mij overstroomt.

En waar ik
één van ziel
ben met mijn
geliefde,
hoe zouden we
dan ook niet
één van lichaam zijn
want lichaam
en ziel zijn
toch één?

O GodGodin,
ik ben in U
besta voor U
in mij.

ACHTERGROND- MUZIEK

De eenstemmige koorzang
in de monasteria tijdens
Eucharistie en Officie
staat geheel op zich.

Het kan zang zijn zonder en
met orgel of ander instrument.
De lof aan God wordt er
niet meer of minder door.

+

Waar Kartuizers iedere vorm van
begeleiding achterwege laten,
maken Trappisten er juist
gebruik van ter ondersteuning.

Dit fleurdt het overigens sobere
Trappistenleven niet alleen op,
maar het draagt ook bij tot
innerlijke beleving en gebed.

SPELER

Licht voorovergebogen
begeleidt de monnik
het officie.

Zijn voeten beroeren
de pedalen niet en hij
beweegt nauwelijks.

Is dit zijn wijze
van bidden en zijn
liefdesspel?

Eerbiedig stil
rusten zijn handen
op het manuaal.

Hij is zo aanwezig
als de ziel in
het lichaam.

Zacht begeleidt
hij de Geest die
nederdaalt

tussen de twee
koren die samen
één zijn.

PSALM 151

Er zongen psalmverzen door zijn hoofd
die nog nooit gezongen waren.
Zij zongen van een nieuwe hemel en
een nieuwe aarde - en dan gebeurde het

in het holst van de nacht dat nieuwe
melodieën zich voegden bij de oude.
Dan schreef hij de woorden en noten
nog op - voor later - nu hij te oud was

voor de nachtelijke Metten in de kapel.
Maar dan hief hij zich boven zijn hoge
leeftijd uit en zacht neuriënd zong hij
nog zijn Breviarium met psalm 151

KARTUIZER-MUZIEK

De jong uitziende monnik Augustinus
had in de Certosa di Calci de zorg
voor de zang. Hij verdiepte zich in
de eeuwenoude gregoriaanse zang van
de Orde. Hij verzorgde de repetities,
die nodig bleven ook al kwam er nooit
iets nieuws bij. Zo bleef oud nieuw
in het vieren van Mis en Officie.
In zijn kluis zong hij zich jong.

Daar musiceerde hij ook. Hoe zo?
Er waren geen muziekinstrumenten en
in de kloosterkerk stond geen orgel.
Het enige wat hij had was een klein
cassette-recordertje voor de repetities,
Hij liet mij in zijn kluis opnamens
horen, maar toen gebeurde het:
plotseling klonk er een muziek-opname.
Dus tóch muziek, dus toch een instrument.

Hij vertrouwde mij zijn geheim toe.
Niemand wist dit, niemand die het hem
verbood. Het was 'buiten' de regel.
Hij zei: ik ben mijn eigen instrument,
ik heb een eigen instrument. En toen
begon hij te spelen. Wat deed hij?
Hij blies door zijn vuist
Dit was zijn ontdekking. En ik mocht daar
deelgenoot van zijn en het bandje kopiëren.

Hoe verrassend was dat. Het klonk zo
melodieus en diep van klank, als een fagot.
Zo musiceerde hij en componeerde hij zijn
eigen Kartuizermuziek, die klonk als was het
vroeg-middeleeuws, van Hildegard von Bingen.
Deze opname had hij gemaakt in de Ciesa,
de achttiende-eeuwse kloosterkerk. die een
prachtige acoustische studio bleek te zijn.
En zijn vuist was ... de klankschaal.

ONTROERING

God, U die de
componist bent van
alle zang en muziek

hoe mateloos zal
het U ontroeren hoe
mensen U toezingen

vrouwen zo zwart
en mooi als het
bruidje van het Hooglied

U die de koningszanger
bent die resoneert
in alle mensenstemmen

God, U zingt eeuwig
uw songs of praise
voor uw Godin

Op de vuist
met Augustinus

SCHEPPEND LEVEN

PATER MAURITIUS

Maurice J. J. VORST

Geboren in 's-Hertogenbosch op
4 januari 1909.

Ingetreden in de Achelse Kluis op
17 september 1928.

Plechtige professie op
14 oktober 1933.

Priester gewijd op 19 april 1936.

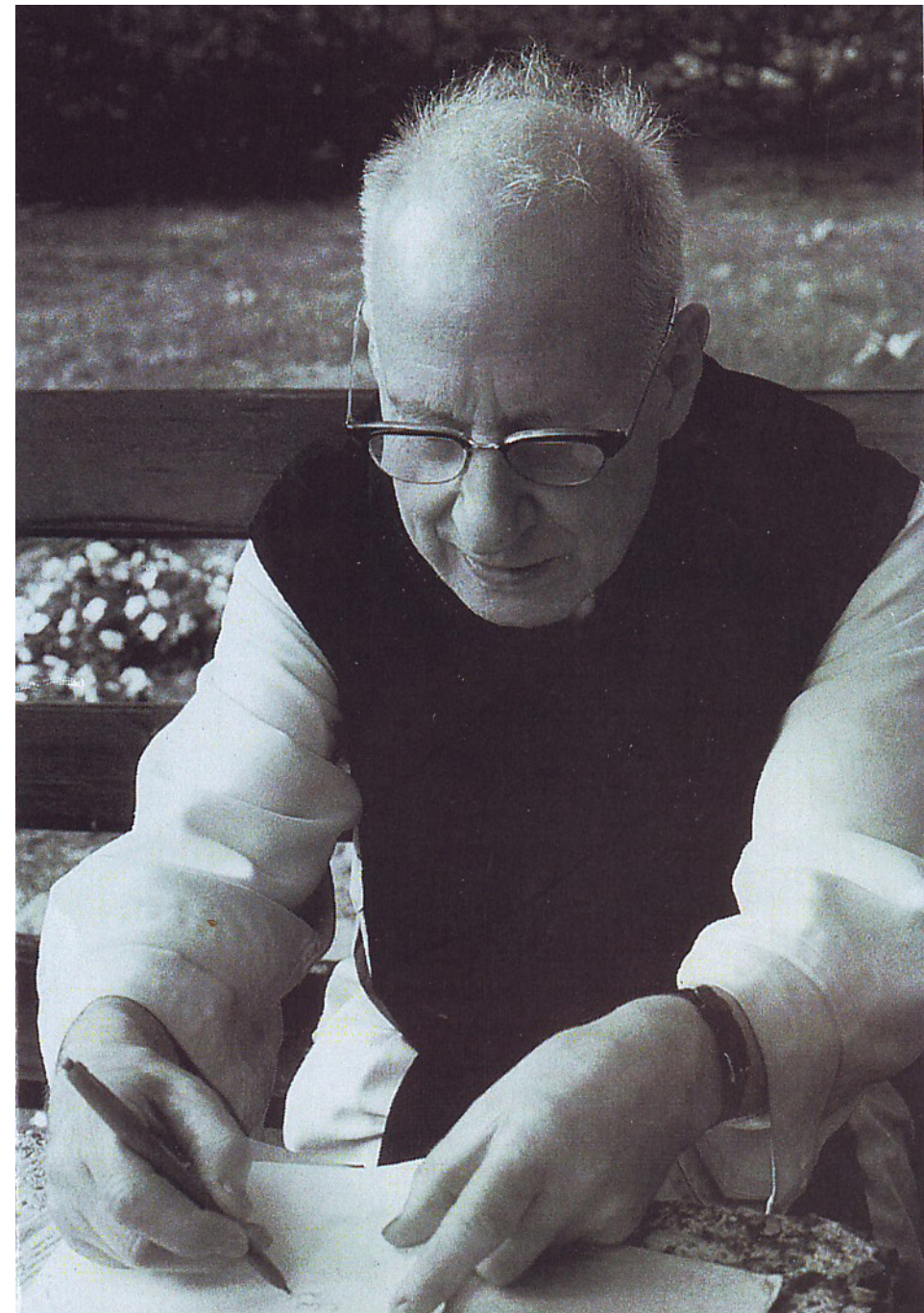
Overleden in Achel op 17 juni 1995.

*'Het mysterie van het leven
ligt in het zichtbare'*

Mauritius kenmerkte zich door zijn scherpte van geest en zijn blijmoedigheid.

Zijn oprechte geïnteresseerdheid in mens en dier bracht hem vele vrienden.

Zijn inzicht en respect voor de schepping maakte hem tot een authentieke monnik.

P R E F A T I E

vere dignum et justum est

Een 'prefatie' ten honore van een groot kunstenaar in de kleinkunst om hem aan naamloosheid en vergetelheid voor heden en toekomst te onttrekken 'is zeer waardig en rechtvaardig'.

In een Eucharistieviering worden de consecratiegebeden voorafgegaan door de prelatie.

Pater Maurice Vorst

die voorging in eucharistica
die voorop liep in esthetica

schiep - in pasteltinten en
- kleuren deze schitterende
Achelse Kluis Serie die het
Trappistenleven in beeld brengt.

Hiermee beeldde bij de hoofdmomenten uit in de dagorde van de Cisterciënser-monniken van de 'strengere observantie' die de Trappistenbroeders en paters zijn in de Benedictus-abdij.

Onder deze levensschetsen door is gewaar te worden hoezeer hij zijn 'Soli Deo' heeft beleefd.

Deze afbeeldingen zijn van een grote eenvoud, diepte en schoonheid.

Dank, Maurice, ga zo door ...

DE DAG VAN DE MONNIK

A 1. NACHTOFFICIE

„Nocte surgentes, vigilemus. Laat ons opstaan in de nacht en waken.” De monnik staat op in de stilte van de nacht, om namens heel de schepping God te loven: „Venite, exsultemus Domino. Komt, laat ons juichen voor de Heer.”

A 2. PRIMEN

De zon ging op; de dagtaak begint. Met de Primen opent het dagofficie: „Jam lucis orto sidere, Deum precemur supplices. Nu reeds de zon is opgegaan, laat smekend bidden ons tot God.”

A 3. KAPITTEL

Neergezeten aan de voeten van zijn geestelijke Vader, ontvangt de monnik voeding voor zijn ziel. „Ausculta, o fili”, vermaant St. Benedictus, „praecepta Magistri. Luister mijn zoon, naar de lessen van uw Meester.”

A 4. CONVENTSMIS

Het hoogtepunt van de monnikendag: allen te samen opdragend het Hoogheilig Offer: „Offerimus tibi, Domine . . . Wij dragen U op, o Heer . . .”

A 5. ARBEID

„Dan is de monnik waarlijk monnik,” aldus St. Benedictus' Regel, „als hij leeft van het werk zijner handen.” In de Primen heeft de monnik gebeden: „Bestier, o Heer, het werk onzer handen. Opus manuum nostrarum dirige.”

A 6. GEESTELIJKE LEZING

„Opus Dei, opus manuum, lectio divina”: zo is de dagindeling van de monnik. - Lezing, gewijde studie, in de stille rust der kloostergangen. „O beata solitudo! O zalige eenzaamheid!”

A 7. DE KLOK ROEPT

Weer luidt het voor het Goddelijk Officie. Ook de lekebroeder staakt een ogenblik zijn arbeid en bidt, verenigd met de monnik in het koor. „Ora et labora,” roept de klok, „Bidden en werken.”

A 8. VESPERS

Reeds neigt de dag; het avondoffer stijgt op van onder de gewijde gewelven. „Vespertina oratio ascendat ad te, Domine. Dat onze avondbede tot U opstijge, o God.”

A 9. COMPLETEN

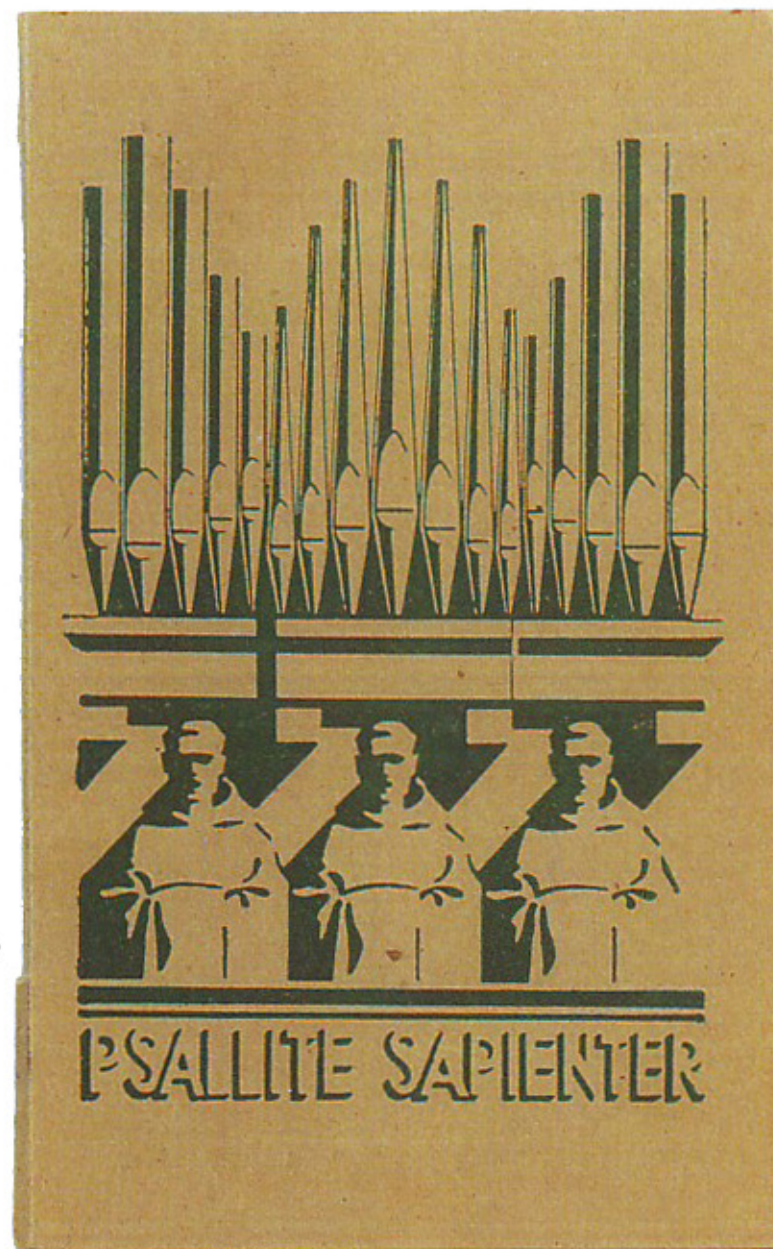
Het avondgebed van de monnik; nog een laatste groet aan zijn Moeder en Koningin: „Salve Regina! Wees gegroet, o Koningin!”

A 10. TER RUSTE

Met de zegen van Vader Abt gaan de monniken in lange, stille rij ter ruste. „Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus. U zegene de almachtige God, Vader, Zoon en Heilige Geest.”

Cum licentia Superiorum
Ordinis

Imprimatur
Leodii die 24 Oct. 1947
† Ludovicus Josephus
Episc. Leod.

A 2.

PRIMEN

A 3.

KAPITTEL

A 4.

CONVENTSMIS

A 5.

ARBEID

A 6.

GEESTELIJKE LEZING

A 7.

DE KLOK ROEPT

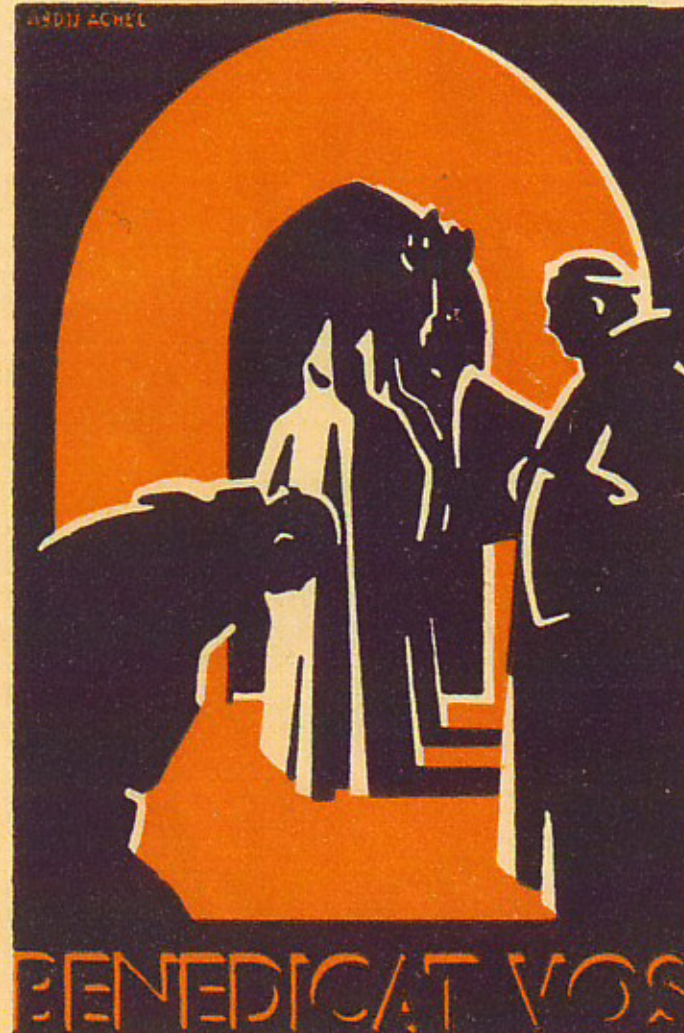
A 8.

VESPERS

A 9.

COMPLETEN

A 10.

TER RUSTE

Kunst is
uit eigen aard
religieus

Het is een
wijze van
scheppen

die licht
en schoonheid
creëert.

Wie dit
beseft
weet

dat dit
zijn wijze
van bidden is.

GELIJKENIS

Een monnik die tegelijk
een kunstenaar is,
schilder, tekenaar
probeert God na
te tekenen zoals hij
God heeft gezien.

Maar iedere keer
komt er een gezicht van
een mens tevoorschijn uit
zijn tekenpen of kwast,
een man of een vrouw,
een gelijkenis.

Zo bidt en mijmert hij
en heeft hij lief
wat God hem heeft
laten scheppen want
alles is toch afspiegeling
van God zelf.

Zo beschouwde en
aanschouwde Maurice Vorst
God in de Achelse Kluis
en David Sing in de
Certosa di Calci en
zag God hen bezig.

*Achel.
St. Benedictus-
Aldij.
Kerkhof.*

KERKHOF

Als je een kerkhof opgaat,
ook al ligt het niet bij een kerk
maar ergens in het veld,
kun je het gevoel hebben
op een dodenakker te staan.

Je kunt het ook ervaren
als een wandelen in een
verrijzenistuin, want overal
word je omgeven door lieve
mensen die verrezen zijn.

WINST

Wanneer de wijsheid komt met de jaren, dan kan het gebeuren dat we meer dan eerder dingen gaan begrijpen en rijker in het leven staan.

Bijvoorbeeld door te ervaren dat het winst is wanneer er na een leven vol werken en zorgen een leven van vrijheid en nieuwe mogelijkheden volgen.

Of, dat je na een leven van naar buiten gekeerd zijn de fase mag beleven van naar binnen te keren om innerlijker te gaan leven.

Dan kan de ouderdom een gezegende levenstijd zijn waarin het schouwen van het mysterie van het leven vervulling en voltooiing vindt.

Oogsttijd om de vruchten te plukken die, gerijpt door het leven, de volle smaak hebben gekregen van de liefde en lust van God.

Waar eigenlijk de behoefte,
zelfs het verlangen naar mystiek
in mensen van de welvaartstaat
als een heimwee knaagt (dat is
naar diepere ervaring, naar
innerlijke rust, naar geloof)
is er tegelijkertijd de diepe
verzonkenheid in vermaterialisering
als een barrière om mystiek te ervaren.
Mist men wel hetgeen men mist?

Waar theologen en filosofen
op zoek zijn naar waarheid,
zuiverheid van weten, kennis van
het oorspronkelijke, is er
tegelijk het intellectualisme
dat de toegang tot het diepere
weten barricadeert en de verbinding
met de waarheid in de geest verhindert.
Door te verzinken in theologie en
theorie sterft de 'sensus mysticus'.

Uit mystiek komt liefde voort:
de diepe zieleliefde die Minne heet.
En uit ware liefde komt mystiek voort,
de alverbindende hartstocht om
God in alles te voelen en te weten.
Zal toch herbegonnen moeten worden
bij de bron van het bestaan:
de overgave aan het goede, de adel
van het zieleleven, de trouw van de
liefde om God te willen omhelzen?

MYSTIEK

DE EERSTE MAN

Gaby, engel Gabriël
in aardse gedaante,
jij bent het die
de blijde boodschap
mee naar buiten
draagt van een
nieuwe geboorte.

Jij bent de eerste man
die waardig bent
de intocht te leiden
naar een nieuwe tijd,
omdat je trouw was
aan het oude
ten einde toe.

Zie, de Achelse Kluis
zal ontvangen:
jonge vrouwen en
jonge mannen
die God beminnen
als het leven.
Zo spreekt Gabriël.

DE LAATSTE MAN

De oude monnik was
een halve eeuw eerder
ingetreden in een Orde
van cenobitische monniken.

Nu was hij de enige nog,
terwijl de vele honderden
van de community vóór hem
rustten op het kerkhof.

Nu was hij zomaar een
eremitische monnik geworden.
Hij woonde er helemaal alleen
en voelde zich een Kartuizer.

Heel de grote abdij
was nu zijn kluis.
Groter stilte was er niet.
Zweeg God, zelfs?

SCHRIJF

(Apoc. 1, 11)

Ik schrijf
om levensbehoud
want anders
sterf ik na
iedere seconde.

Als ik niet schrijf
vloeien mijn gedachten
weg als een stroom
van onbestemdheid
de leegte in.

Ik houd mij vast
aan wat ik vastleg
en schep zo
mij] toekomst
in het heden

want steeds
kan ik terugkeren
naar wat ik was
wat ik deed
wat ik dacht.

Als ik schrijf
schep ik
mijn wereld
van onvergankelijk
voortbestaan.

Ik schrijf niet
om geweten te
blijven worden
maar om zelf
te blijven weten.

WOORDEN VAN LIEFDE

De gebeden die ik opschrijf
zijn niet bestemd voor mensen
maar woorden voor U, God.

Alleen maar uitgesproken
aan U, niet gesproken
tot een ander dan U, God.

Het willen alleen
liefdeswoorden zijn in het
stilste eenzijn met God.